

ת"פ 45874/03/19 - מדינת ישראל נגד ארתור שצ'רבקוב

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 45874-03-19 מדינת ישראל נ' שצ'רבקוב

לפני בעניין:	כבוד השופט מוחמד חאג' יחיא המאשימה	מדינת ישראל ע"י משטרת ישראל - חטיבת תביעות י-ם
נגד הנאשם		ארתור שצ'רבקוב ע"י ב"כ עו"ד ארז בר-צבי

גזר דין (מותר בפרסום)

(1) הנאשם הורשע ביום 23.11.2021 בסחר ואספקת סמים מסוכנים, עבירה לפי סעיפים 13 ו-19א' בפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: "פקודת הסמים").

(2) לפי האישום, ביום 3.6.2018 בערב, ברחוב דרך חברון בירושלים (להלן: "המקום"), מכר הנאשם לסוכן מטעם המשטרה (להלן: "הסוכן"), סם מסוג הרואין במשקל 0.3886 גרם נטו (להלן: "הסם" או "ההרואין"), וזאת מבלי שהדבר הותר לו בדיון.

ערב קודם לכן, שוחח הסוכן עם הנאשם טלפונית ושאל אותו אם יש לו הרואין למכירה. הנאשם מסר שהוא מגיע אליו בהקדם ואז ייפגשו ויידברו. כעבור כ-20 דקות הגיע הנאשם באמצעות רכב לקרבת מגוריו של הסוכן. שניהם נפגשו והתיישבו ברכב. בשלב זה אמר הסוכן לנאשם כי הוא מעוניין לקנות 100 גרם הרואין. הנאשם אמר שהוא גובה ₪ 80 לגרם אך לאחר דיון ודברים סיכמו כי ימכור את הסם תמורת 70 ₪ לגרם. סוכם גם כן בין השניים כי העסקה תבוצע למחרת. בהמשך לכך, ביקש הנאשם ליתן לסוכן דוגמה מן הסם על מנת שיבחן את טיבו אך הסוכן אמר שאין לו היכן לבדוק את הסם כעת וביקש שלמחרת ייתן לו דוגמא כזו ואם הוא יהיה מרוצה, יבצעו את העסקה המלאה.

ביום העסקה ולאחר ששוחחו, הגיע הנאשם למקום הסמוך למגורי הסוכן, באמצעות רכב בעל לוחית רישוי 75-843-75 ופגש את הסוכן בתוכו. בשלב זה הוציא הנאשם מתחת למושב האחורי של הרכב שקית עם חומרים שונים החשודים כסמים מסוכנים וכן את הסם ומסר לו אותו. הסוכן לקח את הסם ובתמורה העביר לנאשם 100 ₪ במזומן. השניים המשיכו לשוחח והנאשם אמר לסוכן שאין ברשותו כמות של 100 גרם הרואין בשלב זה, אלא רק כ-20-30 גרם. לחילופין, הציע הנאשם כי הסוכן ימסור לו את סכום הכסף מראש ואז יוכל להשיג עבורו 100 גרם הרואין. הסוכן השיב לנאשם כי הוא מעוניין לבחון את טיב הסם ואז יחליט על הכמות הרצויה מבחינתו. אז נפרדו השניים.

תסקיר שירות המבחן

(3) לבקשת ההגנה הוזמן תסקיר של שירות המבחן. התסקיר הוגש ביום 29.3.2023. לפיו (בתמצית זאת מתוך שמירה על צנעת הפרט), הנאשם שאינו יליד הארץ, בשנות ה-40 לחייו ואב משפחה. בצעירותו הוא חווה קשיים חברתיים ואתגרים. לנאשם עבר פלילי רלבנטי. ביחס לעבירה מושא האישום, הנאשם לא נטל אחריות והכחיש את הסחר בסמים. הוא הביע עמדה קורבנית ביחס להעמדתו לדין ולדידו מדובר בעלילת שווא.

(4) אשר לגורמי הסיכוי לשיקום, התסקיר עמד על יכולותיו התעסוקתיות של הנאשם, האחריות כלפי משפחתו ופרנסתה, לצד חרדתו מההליך הפלילי ושאירותיו הנורמטיביות והחיוביות. אשר לגורמי הסיכון להישנות מעשה עברייני, עמד התסקיר על הקושי של הנאשם ליטול אחריות על מעשהו, לצד הנטייה שלו להטיל אחריות על המתרחש בחייו על גורמים חיצוניים. בנוסף לגורמי הסיכון, עמד התסקיר על התרשמותו מכך שהנאשם נמצא בעמדה קורבנית כאמור ביחס למערכות החוק ומתקשה בהתבוננות עצמית ובזיהוי צורך טיפולי כלשהו. לאחר כל אלה, ציין שירות המבחן כי אין באפשרותו לבוא בהמלצה שיקומית, אך מנגד, הוא ביקש ליתן את הדעת לכך שהנאשם הוא מפרנס יחיד במשפחתו וכי מאסר בפועל לתקופה ממושכת עלול להעמיק את חשיפתו לחברה שולית ועבריינית.

תמצית הטיעונים לעונש

(5) ביום 2.4.2023 טענו הצדדים לעונש.

(6) המאשימה טוענת בין השאר, כי לנאשם קיים יש עבר פלילי בתחום הסמים. בנוסף, בעוד מתנהל הליך זה הוא הורשע על-פי הודאתו בהחזקת סמים לשימוש עצמי ונדון לעונשים צופי פני עתיד. אשר לאישום לפנינו, מאחר ומדובר בסם מסוכן, יש לקבוע מתחם ענישה שנע בין שנת מאסר ועד שנתיים מאסר בפועל. המאשימה עותרת לגזור על הנאשם עונש שלא יפחת משנת מאסר, מאסר על תנאי בעבירות לפי פקודת הסמים וקנס משמעותי שמגלם גם את הפוטנציאל אשר היה עלול לנבוע ממעשיו החמורים וגם מזה שקרה בפועל. בגזירת הדין יש ליתן את הדעת גם לכך שלא ניתן לחלט את הרכב שבו בוצעה העבירה מאחר ונמצא כי אינו רשום על-שם הנאשם.

(7) הנאשם - באמצעות בא-כוחו עו"ד א' בר-צבי - טוען בין השאר ובעיקר, כי המאשימה בטיעוניה לעונש חרגה מעובדות כתב האישום. מדובר בתיק של מכירה של כשליש גרם בלבד מלפני חמש שנים. לגבי העונש, אין המלצה של שירות המבחן לעונש מאסר. הנאשם הוא מפרנס יחיד של משפחתו. מתחם הענישה ההולמת נע בנסיבות העניין בין מאסר מותנה לבין תשעה חודשי מאסר אשר יכול וירוצו בעבודות שירות. הנאשם גורס כי בגזירת הדין יש ליתן את הדעת לעברו החברתי, במובן זה שהוא עלה לארץ וחווה קשיי הסתגלות. כיום הוא אב משפחה. התיק הנוסף שנפתח לו במהלך הליך זה הסתיים בעבירה של החזקת סמים לצריכה עצמית. לאור זאת, הנאשם גורס כי יש להסתפק במאסר מותנה, ולחילופין, לבחון מאסר לתקופה קצרה שתרוצה בעבודות שירות.

(8) גם הנאשם עצמו דיבר לפניו בדיון הטיעונים לעונש. הוא ציין כי הוא מצטער על מה שקרה.

דין והכרעה

- (9) לפי סעיף 40ב בחוק העונשין, העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל. לפי סעיף 40ג(א), לקביעת מתחם העונש ההולם, בית המשפט "יתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40ט", ולפי סעיף 40ג(ב) "בתוך מתחם העונש ההולם יגזור בית המשפט את העונש המתאים לנאשם, בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה..."
- (10) הערכים המוגנים: עבירות בתחום הסמים באות להתמודד עם הסיכונים והנזקים הרבים והעמוקים הנשקפים מהחזקת סמים, סחר בהם ולבטח השימוש בהם, בריאותית, חברתית וכלכלית. העיסוק בסמים שלא כדין, כשלעצמו מחולל מעשי עבריינות ופשיעה גם בתחומים פליליים נוספים, הן לצורך גידול או ייצור הסמים, הן לצורך יבואם או רכישתם והן לצורך מכירתם. נכון, יש לנקוט בגישה שמאבחנת בין סוגי הסמים השונים, בהתאם למידת חומרתו של כל סם (בש"פ 8640/20 אבו קרינאת נ' מדינת ישראל (23.12.2020)). לעניין סם ההרואין, בדומה לסם הקוקאין, נקבע שהם מן הסמים הקשים ביותר (ע"פ 4592/15 פדידה נ' מדינת ישראל (8.2.2016)). לנוכח הקטלניות שבסם זה, הוא מכונה "סם המוות" (ע"פ 329/87 מדינת ישראל נ' בר און, פ"ד מב(1) 382 (1988)), ובמקרה אחר אף כונה "סם המוות הלבן" (ע"פ 6839/97 עזרן נ' מדינת ישראל (24.8.1988)).
- (11) בע"פ 972/11 מדינת ישראל נ' אמארה (4.7.2012), עמד בית המשפט על חומרת נגע הסמים: "את נגע הסמים יש לעקור מן השורש. ייצור, הפצה, סחר וכמובן גם שימוש בסמים - כל אלו מסבים נזק עצום. הנזק נגרם לא רק למעגל הסגור של המעורבים הישירים בביצוע העבירות, אלא גם לחברה בכללותה. ייתכן ועבירות הסמים הקשים הן כה נפוצות עד שהתרגלנו אליהן, ואולי אף אבדה לנו הרגישות למחיר שלא רק החברה משלמת אלא גם המשתמש עצמו. ... למאבק בנגע הסמים יש שותפים רבים. חלקם מתמקדים בחינוך מניעתי ובהסברה. אחרים מסייעים בהליכי הגמילה. לצידם פועלים גם אנשי אכיפת החוק, שתפקידם לסכל את עבירות הסמים וללכוד את העבריינים. אף בית המשפט נוטל חלק חשוב במאבק, באמצעות הטלת עונש מרתיע על מי שהורשע בעבירות סמים. בכל זאת תוך מתן משקל - בין היתר - לכמות הסם ואיכותו, טיב עבירת הסמים שבוצעה, תרומתו של הנאשם להתגשמות העבירה ועברו הפלילי (השוו: ע"פ 8031/10 אורסקו-צ'אבז נ' מדינת ישראל (1.3.2012))" (ההדגשות אינן במקור)
- (12) לעניין סם ההרואין במיוחד, עת עסקינן בהפצה, נקבע כי כמדיניות ענישה יש לנקוט ב"חומרה יתירה". כבר מלפני כמחצית היובל, בע"פ 3782/97 מדינת ישראל נ' אוסמה (22.12.1997), נקבע כהאי לישנא:
- "בית משפט זה חזר והדגיש: כי יש להתייחס אל הפצתם של סמים מסוכנים - ובמיוחד כאשר מדובר ב"סם המוות הלבן" - בחומרה יתירה; וכי יש ליתן ביטוי מודגש לחומרה זו, במידת העונש הנגזר על המפיצים. קביעת חומרת העבירה בהכרתם של כל הנוגעים בדבר, היא תרומתו של בית המשפט למלחמת החורמה המתנהלת, למען הציבור, בנגע הסמים; והדרך לקדם השגתה של תכלית זו, היא בהטלת עונשים חמורים הנותנים לחומרת העבירה ביטוי מודגש. הטלת עונשים קלים וגילוי יחס סלחני, לא זו בלבד שאינם מקדמים את מטרת הענישה; אלא - שעשויים הם, חלילה, ליטול מהפצת ההרואין את חומרתה היתירה ולהותירה בהכרת הנוגעים בדבר, כעבירה

שאינה נושאת תווית של סיכון ממשי למבצעה"

(13) נסיבות ביצוע העבירה: כאמור, הוכח במשפט כי ביום האירוע, ברכבו, מכר הנאשם לסוכן "דוגמה" שהיא כמות קטנה של סם מסוג הרואין, במשקל נטו 0.3886 גרם, בשקית פתוחה או קרועה והוא סגר אותה לבקשת הסוכן, כל זאת תמורת 100 ₪. מדובר בסחר קלאסי של סמים. הנאשם טען בעדותו לפני כי השיח בינו לבין הסוכן ברכב היה סביב מכר של "אוזניות" לפי משקל. הטענה נדחתה והמעין יעין בהכרעת הדין. מכל מקום, חומרת המעשה נובעת לא רק מטיב הסם וממידת המסוכנות שלצדו (כפי שעמדתי על כך לעיל), אלא גם מעצם הפצתו על-ידי הנאשם, הזמינות שלו אליו, היכולת שלו להשיג כמויות גדולות יותר לשם סחר תמורת סכומים גבוהים יותר. ללא ספק, וחרף הכמות הקטנה של הסם מושא האישום, כל הפרמטרים האמורים מציבים את מעשה הנאשם ברף חומרה גבוה.

(14) כאמור, סם ההרואין בדומה לסם הקוקאין, הם מבין הסמים הקשים והמזיקים ביותר שקיימים. כבר נקבע כי אף שסמים כאלה לעיתים נתפסים בכמויות קטנות ממש, הושתו עונשים חמורים נוכח חומרת המעשה. בע"פ 4592/15 פדידה נ' מדינת ישראל, פסקה כ"ה (8.2.2016), נפסק:

"מסקירת הפסיקה בנושא עולה, כי אמנם קיים גיוון רב בענישה, אולם במקרים העוסקים בהחזקת סם מסוכן מסוג הרואין או קוקאין שלא לצריכה עצמית, בכמות של עשרות גרמים, נע טווח הענישה בין שלוש לחמש שנות מאסר (ע"פ 8820/14 זהר שחר נ' מדינת ישראל (2015) בפסקה 12 וההפניות שם; 1313/14 גמאל בהתימי נ' מדינת ישראל (2015); עניין פיצו, בפסקה 14 וההפניות שם; ע"פ 5374/12 אברג'יל נ' מדינת ישראל (2013); ע"פ 11469/05 מדינת ישראל נ' עייש (2006); 5958/13 גיא שרגא סבג נ' מדינת ישראל (2014); 4203/14 אליהו כהן נ' מדינת ישראל (2015))"

(15) מדיניות הענישה הנהוגה: לאחר בחינת הפסיקה, שחלקה התייחס לעבירה בנסיבות חמורות או מקלות יותר, לעיתים בצירוף עבירות נוספות, וכן בהתחשב גם בנסיבות ביצוע העבירה לפנינו וכמות הסם, אני סבור כי מתחם הענישה ההולמת נע בין 6 חודשי מאסר ועד 18 חודשי מאסר בפועל. (ראו והשוו עם השינויים המתחייבים: ע"פ 971/21 אמאצ'י נ' מדינת ישראל (31.3.2021); ע"פ 8048/19 פיצ'חדזה נ' מדינת ישראל (4.6.2020); ע"פ 9910/17 גריפולינה נ' מדינת ישראל (3.5.2018); רע"פ 894/16 פרץ נ' מדינת ישראל (10.2.2016); עניין פדידה (מיום 8.2.2016) לעיל; רע"פ 2472/15 שורצמן נ' מדינת ישראל (21.5.2015); רע"פ 5996/09 עכילה נ' מדינת ישראל (26.7.2009); עפ"ג (מחוזי חיפה) 37357-11-19 מדינת ישראל נ' עראבי (2.1.2020); עפ"ג (מחוזי מרכז) 33119-07-17 סלאמה נ' מדינת ישראל (26.12.2017); ת"פ (שלום ת"א) 47589-10-22 מדינת ישראל נ' (9.5.2023) ELGUZOLI; ת"פ (שלום ב"ש) 25502-05-22 מדינת ישראל נ' אבו סמור (25.4.2023); ת"פ (שלום י-ם) 12810-02-20 מדינת ישראל נ' עבד (18.10.2020); ת"פ (שלום - י-ם) 8418-06-19 מדינת ישראל נ' וקנין (19.1.2020) ת"פ (שלום ת"א) 9860-10-15 מדינת ישראל נ' רבאעה (25.11.2018).

(16) נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות: הנאשם בן 42. אב משפחה ומפרנס אותה. התסקיר מצביע על דאגתו לפרנסת משפחתו. נתתי את דעתי לכך שהנאשם אינו יליד הארץ ועלה אליה בהיותו נער, על

המורכבויות והאתגרים שיכולים ללוות מעמד זה, בכלל זה, קשיי ההסתגלות שהצביעה עליה ההגנה בטיעוניה לעונש.

(17) עוד לקולת העונש, נתתי את דעתי גם לחלוף התקופה מאז ביצוע העבירה ועד היום. אם כי יצוין בהקשר זה כי אף שהכרעת הדין ניתנה בחודש 11/2021 ודין הטיעונים לעונש נקבע לחודש 01/2022, אך נוכח דחיות לבקשת ההגנה ומטעמיה (ראו בין השאר: החלטה מיום 25.1.2022 ופרוטוקול מיום 9.5.2022), הטיעונים לעונש נשמעו אחרי תקופה ארוכה יחסית. רק בדיון מיום 20.7.2022 ביקשה ההגנה תסקיר של שירות המבחן אף שבשלב מוקדם היא הודיעה כי אין לה בקשות אופרטיביות לפני הטיעונים לעונש (הודעה מיום 23.11.2021). נתתי את דעתי גם להתייחסות שירות המבחן אודות השפעת ההליך הפלילי על הנאשם.

(18) בשום שלב בהליך לא נטל הנאשם אחריות כנה על מעשיו ולא הביע חרטה. רק בדיון הטיעון לעונש, ולאחר שנשמעו דברי באי-כוח הצדדים, הוא אמר "אני מצטער על מה שקרה, על מה שהיה אין לי יותר מדי". זכותו המוחלטת של נאשם לנהל את הגנתו עד תום, ואין בזאת חלילה כדי להוות נסיבה להחמיר עמו בעונש בשום אופן או צורה, זאת ככל שיימצא אשם בדיון. עם זאת, שעה שאינו נוטל אחריות, ולבטח לא לאחר הרשעתו, אין הוא זכאי "להנחה" של המודה ועוזב, שמצא לנכון להודות במעשהו ולשאת באחריות בין באופן מלא בין באופן חלקי, ולרוב תוך חיסכון משמעותי בזמנם של הצדדים, של העדים ושל בית המשפט.

(19) לחומרת העונש נזקף עברו של הנאשם. כפי שמסתבר מראיות המאשימה, לנאשם עבר פלילי רלבנטי. בחודש 12/2015 הוא הורשע על-יסוד הודאתו בהחזקה ושימוש בסמים שלא לצריכה עצמית (עבירה שבוצעה בחודש 01/2015). גם שם דובר בסם ההרואין. הנאשם נדון לחמישה חודשי עבודות שירות וענישה נלווית. הוא ריצה את עונשו. עוד עלה כי במהלך ניהול הליך זה, הוא הורשע שוב בדיון, זאת בחודש 10/2022, בהחזקה ושימוש בסמים לצריכה עצמית (עבירה שבוצעה בחודש 05/2020). על הנאשם הושתו עונשים צופי פני עתיד בלבד.

(20) התנהגות הנאשם מעידה כי לא הפנים את חומרת מעשהו משנת 2015 ולמעשה הענישה שהושתה עליו אז, נראה שלא הרתיעה אותו מלהתעסק עם סמים מסוכנים, והוא אף לא נרתע ממכר סמים.

(21) בית המשפט נתן את דעתו לתסקיר שירות המבחן ולהערותיו מפני ענישה בדמות מאסר ממושך בפועל. כאמור, התסקיר לא בא בהמלצה שיקומית אך מנגד, עמד על החשש מפני ענישה לתקופה ארוכה וככלל, החשש מפני חשיפת הנאשם לאוכלוסייה שולית ועבריינית. ברם, ברי כי המלצת שירות המבחן אינה מחייבת את בית המשפט אך היא נבחנת במכלול השיקולים בגזירת הדין. נזכיר, בחינת שירות המבחן היא שיקומית בעיקרה שעה שבית המשפט רואה את התמונה הרחבה, לרבות הערכים המוגנים שנפגעו והאינטרס הציבורי (רע"פ 8216/16 יצחק נ' מדינת ישראל, פסקה 14 (29.3.2017)).

(22) לאחר מתן הדעת לטעמיו של התסקיר ולנסיבותיו של הנאשם מצד אחד, אך מצד שני, בהינתן גילו שאינו צעיר עוד ואשר ניתן לטעון לגביו כי נהג באופן פזיז או בחוסר שיקול דעת כביכול, לצד העובדה לפיה הרעשתו הקודמת אינה כה רחוקה בזמן, מכל אלה מתחייבת המסקנה לפיה ההרשעה הקודמת וגם

נסיבותיו האישיות, לא הרתיעו אותו מביצוע עבירות סמים בשנים הקרובות שלאחר מכן, לרבות גילוי התעוזה מצדו לבצע סחר בסמים במקרה לפנינו, על כל החומרה המוגברת שבדבר.

(23) על כך אוסיף כי אי-נטילת אחריות על-ידו והקושי בהתבוננות עצמית לצד אי-הבעת נכונות או נזקקות טיפולית כלשהן, נסיבות אלו אף הן מחייבות השתת ענישה מוחשית והרתעתית שעולה בקנה אחד עם הפסיקיה הנהוגה בנדון. ענישה זו כוללת מאסר מאחורי סורג ובריאח ולא בריצוי בעבודות שירות, חלופה שאינה מגשימה את התכלית הענישתית-הרתעתית המתחייבת בנסיבות המקרה לפניי.

ברע"פ 2986/21 עיסאוי נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (10.5.2021) נקבע:

"על בתי המשפט ליטול חלק במאבק בתופעה ההולכת וגדלה של הפצת סמים מסוכנים, תוך גזירת עונשים משמעותיים על החזקת סמים שלא לשימוש עצמי לשם הרתעת מבצעי העבירות. זאת, באופן שיש לקוות כי יסייע בקטיעת מערך הפצת הסמים, ובצמצום תופעה נפסדת זו"

(24) לאחר כל זאת, אני מעמיד את עונשו של הנאשם ברף גבוה בתוך השליש התחתון של מתחם הענישה ההולמת.

סיכום

(25) לאור האמור, משית על הנאשם את העונשים הבאים:

- (א) 9 (תשעה) חודשי מאסר בפועל, של ממש. תחילת ריצוי העונש ביום 27.7.2023. מתקופה זו תנוכה כל תקופה שבה שהה הנאשם במעצר במסגרת הליך זה (הכל לפי נתוני שב"ס).
- (ב) 6 (שישה) חודשי מאסר אשר ירצו, ככל שיעבור הנאשם עבירה לפי פקודת הסמים תוך שלוש שנים מיום סיום ריצוי עונשו לעיל.

(26) בהתחשב בנסיבותיו של הנאשם, אֶמנע מהשתת קנס כספי.

(27) הנאשם יתייצב לריצוי עונשו ביום 27.7.2023 בשעה 10:00. הנאשם יתאם את כניסתו למאסר עם ענף אבחון ומיון של שירות בתי הסוהר: פקס 08-9193314, דואר אלקטרוני MaasarN@ips.gov.il, טלפון: 074-7831077 או 074-7831078. ככל שלא יקבל הנאשם הנחיה אחרת, עליו להתייצב במועד המוזכר במתקן המעצר בכלא ניצן ברמלה עם תעודה מזהה והעתק של גזר הדין.

(28) בשל ההיבטים המשפטיים שבגזר הדין, בית המשפט רוצה לפרסם אותו. עם זאת, ככל שמי מהצדדים מתנגד לכך, יגיש את נימוקי התנגדותו עד יום 1.6.2023.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום.

המזכירות - להודיע לשב"ס בהתאם.

הערה: גזר הדין ניתן ביום 28.5.2023.

ניתן היום, ט"ו סיוון תשפ"ג, 04 יוני 2023, בהעדר הצדדים.